

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Osobitná časť

Článok I

K § 1

V rámci úvodných ustanovení sa vymedzuje predmet zákona, ktorým je evidovanie periodických publikácií Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“), úprava povinnosti vydavateľa periodickej publikácie a tlačovej agentúry pri šírení informácií, povinností vydavateľa neperiodickej publikácie pri šírení publikácií, t.j. uverejňovanie povinných údajov v publikácii a úprava povinností vydavateľa periodickej publikácie a vydavateľa neperiodickej publikácie pri vytváraní a uchovávaní konzervačného fondu a digitálneho depozitného fondu. Predmetom predkladaného návrhu zákona je taktiež zavedenie právnej regulácie inzercie uverejňovanej v publikáciách, úprava registra v oblasti médií a audiovizie a taktiež úprava výkonu dohľadu nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom a úprava samoregulačných mechanizmov.

Predkladaným návrhom zákona sa taktiež vymedzujú jednotlivé periodické publikácie, vydavatelia publikácií a služby, na ktoré sa tento zákon nevzťahuje. V prvom rade ide o periodickú publikáciu, ktorá je určená na úradné, služobné alebo prevádzkové účely či inú vnútornú potrebu. Ďalšími určujúcimi kritériami negatívneho vymedzenia sú obsahové zameranie na inzerciu, reklamu, vlastnú propagáciu alebo propagáciu tovarov a služieb. V zmysle navrhovanej úpravy bude možné pod periodickú publikáciu zahrnúť aj webový portál. Predmetné ustanovenie v tejto súvislosti vymedzuje, že tento zákon sa nebude vzťahovať na tie periodické publikácie, ktorých hlavným obsahovým zameraním bude poskytovanie služieb informačnej spoločnosti vo forme ponuky tovarov a služieb. Z vecnej pôsobnosti sa navrhuje vylúčiť aj periodickú publikáciu, ktorá spĺňa kritérium hlavného obsahového zamerania na informovanie o činnosti politických strán, politických hnutí alebo verejných funkcionárov. Definícia pojmu verejný funkcionár vychádza z ustanovenia čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Za účelom vymedzenia pôsobnosti zákona, návrh zákona explicitne ustanovuje, že sa nevzťahuje na audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie a platformu na zdieľanie videí, ani na webové sídlo alebo aplikáciu, prostredníctvom ktorej povinná osoba sprístupňuje informácie podľa osobitného predpisu, akým je napríklad zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Okrem toho sa navrhuje aj negatívne vymedzenie pôsobnosti zákona vo vzťahu k vydavateľovi publikácie. Na vydavateľa publikácie, ktorý nemá sídlo, sídlo organizačnej zložky, miesto podnikania alebo bydlisko na území Slovenskej republiky sa nebude vzťahovať tento zákon, ak je splnená ďalšia súvisiaca podmienka. Takouto kumulatívnou podmienkou je miesto vydania mimo územia Slovenskej republiky, skutočnosť že ani jedna spoločnosť v rámci mediálnej skupiny, pod ktorou sa rozumie materská mediálna spoločnosť, všetky jej dcérske mediálne spoločnosti a všetky ďalšie právnické osoby, ktoré sú s nimi

ekonomicky, organizačne a právne prepojené, nemá sídlo v Slovenskej republike alebo skutočnosť, že publikáciu vydavateľ nesprístupňuje z územia Slovenska.

K § 2

Vymedzujú sa základné pojmy na účely tohto zákona, a to napríklad publikácia, periodická publikácia, vrátane vedeckej a odbornej periodickej publikácie, neperiodická publikácia taktiež aj z hľadiska vedeckého a odborného charakteru, vydavateľ publikácie, deponát publikácie, po novom aj spravodajský webový portál a prevádzkovateľ spravodajského webového portálu, verejné rozširovanie publikácie, sprístupňovanie publikácie verejnosti, ako aj agentúrny servis, tlačová agentúra či inzercia, ktorá je však upravená v rámci piatej časti zákona.

Návrh zákona zavádza do právneho poriadku nový pojem „deponát publikácie“, ktorý nahrádza pojem „povinný výtlačok“ periodickej publikácie a „povinný výtlačok“ neperiodickej publikácie podľa zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnožení audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov. Ide o precizovanie pojmu, nakoľko vydavateľ je podľa návrhu zákona povinný odovzdať nielen deponát periodickej alebo neperiodickej publikácie verejne rozširovanej v tlačenej forme, ale aj deponát publikácie sprístupňovanej verejnosti v elektronickej podobe. Pod pojmom deponát publikácie sa rozumie trvalé hmotné, digitálne alebo iné zachytenie publikácie z originálu publikácie alebo z jej kópie. V definícii pojmu deponát je funkčne obsiahnutý aj účel jeho odovzdávania, a to trvalé uchovávanie v konzervačnom fonde alebo výkon dohľadu.

Publikáciou je v zmysle navrhovanej úpravy slovom, písmom alebo obrazom vyjadrený obsah alebo súbor obsahov, ktorý je rozširovaný na území Slovenskej republiky, a to verejne alebo určený na sprístupňovanie verejnosti na území Slovenskej republiky, s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť. V zmysle negatívneho vymedzenia publikácie, publikáciou nie je audiovizuálne dielo, audiovizuálny záznam umeleckého výkonu a audiovizuálny záznam programu, ako ani zvukový záznam umeleckého výkonu hudobného diela a zvukový záznam programu. Z uvedeného vyplýva, že napr. čoraz populárnejšie podcasty sú publikáciou v zmysle tohto zákona. Hlavným definíčným znakom publikácie je jej verejné rozširovanie na území Slovenskej republiky alebo sprístupňovanie verejnosti na území Slovenskej republiky. Publikácie návrh zákona člení na periodické publikácie a neperiodické publikácie.

Návrh zákona novým spôsobom precizuje aj doteraz platnú definíciu periodickej publikácie, pričom ju vymedzuje ako publikáciu, ktorá je verejne rozširovaná alebo sprístupňovaná verejnosti najmenej dvakrát ročne pod rovnakým názvom a označená medzinárodným štandardným číslom seriálu (ISSN), ak jej takéto číslo bolo pridelené, ako celok. Za periodickú publikáciu sa v zmysle návrhu zákona považuje periodická publikácia ako celok, za periodickú publikáciu nemožno považovať len jej jednotlivé časti, resp. obsahy. Periodickou publikáciou je menovite periodická tlač, elektronická periodická publikácia a spravodajský webový portál.

Novými pojmami sú vedecká periodická publikácia a odborná periodická publikácia. Vedeckou periodickou publikáciou je v zmysle návrhu publikácia, ktorá prezentuje najnovšie, predtým nepublikované poznatky, vedomosti a výsledky vedeckej činnosti autora alebo autorského kolektívu a je prioritne určená pre danú vedeckú komunitu; vedecká periodická

publikácia môže obsahovať aj odborné či prehľadové príspevky, ktoré v publikácii predstavujú odlišnú formu pridanej hodnoty príspevkov. Popri tom odbornou periodickou publikáciou sa rozumie publikácia, ktorá vysokou mierou odborného spracovania prezentuje známe odborné informácie a overené odborné a vedecké poznatky, vedecké informácie a výsledky vedeckého výskumu širšej verejnosti; odborná vedecká publikácia obsahuje príspevky, ktoré nemajú vedecko-objaviteľský charakter ale podávajú známe informácie, kumulujú, syntetizujú, vysvetľujú, zovšeobecňujú známe poznatky z viacerých zdrojov.

V nadväznosti na pojem periodická publikácia sa navrhuje vymedziť aj pojem vydanie. Ide o súbor rovnakých alebo iba regionálnymi časťami alebo jazykom sa odlišujúcich výťažkov periodickej tlače, iných kópií elektronickej periodickej publikácie alebo aktualizovaných verzií spravodajského webového portálu. Je ním aj súbor totožných výťažkov alebo kópií neperiodickej publikácie.

Návrh zákon nanovo definuje aj neperiodickú publikáciu, ktorou je publikácia verejne rozširovaná alebo sprístupňovaná verejnosti spravidla jednorazovo, a to aj po častiach, označená medzinárodným štandardným číslom knihy (ISBN) alebo medzinárodným štandardným číslom hudobníny (ISMN), vrátane neperiodickej publikácie, ktorá je vedeckým, odborným alebo pedagogickým výstupom publikačnej činnosti. Pod neperiodickou publikáciou je potrebné rozumieť neperiodickú publikáciu ako celok, nie jej jednotlivé časti obsahujúce obsahy. V prípade neperiodických publikácií však môže vzniknúť záujem štátu na ich zaradení do konzervačného fondu a trvalom uchovávaní aj pri publikáciách, ktoré nie sú označené ISBN alebo ISMN, ale spĺňajú vymedzené podmienky, napr. kalendár, katalóg, normatívny dokument a pod. Takéto publikácie preto zákon vymedzuje ako deponáty neperiodických publikácií samostatne. Pod neperiodickú publikáciu spadá neperiodická publikácia v tlačenej podobe a neperiodická publikácia v elektronickej podobe. Za účelom prehľadnosti právnej úpravy sa navrhuje, aby sa vymedzilo, že neperiodickou publikáciou v zmysle návrhu zákona je aj publikácia, ktorá nie je označená medzinárodným štandardným číslom knihy (ISBN) alebo medzinárodným štandardným číslom hudobníny (ISMN) a zároveň nie je propagáciou tovarov a služieb verejne rozširovanou alebo sprístupňovanou verejnosti bezodplatne a ktorou je publikácia z publikácií taxatívne uvedených v odseku 8.

Pod pojmom vydavateľ publikácie sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, na podnet alebo pod vedením ktorej je publikácia vydaná alebo sprístupňovaná verejnosti a súčasne ktorá usmerňuje a zabezpečuje verejné rozširovanie publikácie alebo sprístupňovanie publikácie verejnosti na svoje náklady a zodpovednosť. Vydavateľ periodickej publikácie je návrhom zákona definovaný ako osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah periodickej tlače alebo elektronickej periodickej publikácie.

Z dôvodu potreby regulácie online poskytovaných komunikátov sa navrhuje definovať spravodajský webový portál ako jednu z foriem periodickej publikácie. V zmysle základných definičných znakov pôjde o publikáciu, ktorá sprostredkúva širokej verejnosti pravidelne aktualizované komunikáty novinárskej povahy, a to buď prostredníctvom aplikácie alebo prostredníctvom webového sídla, pričom charakteristickým znakom je sprostredkovanie komunikátov pod spoločným názvom webovej domény, či druhej alebo nižšej úrovne. Pod pravidelnou aktualizáciou sa v zmysle navrhovanej úpravy rozumie aktualizácia webového portálu najmenej jedenkrát za týždeň. Predmetná špecifikácia pravidelnosti má za cieľ pokryť napr. aj prípady sviatkov, kedy by nebolo objektívne možné dodržať kratší interval aktualizácie zverejnených komunikátov, z dôvodu čoho by mohli niektoré spravodajské webové portály prestať naplňovať znaky spravodajského webového portálu.

Prevádzkovateľom spravodajského webového portálu sa pritom rozumie osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah spravodajského webového portálu a na vlastné náklady umožňuje verejnosti prístup k obsahu spravodajského webového portálu.

Návrh zákona tiež definuje pojmy verejné rozširovanie publikácie a sprístupňovanie publikácie verejnosti, ktoré vychádzajú z definícií ustanovených v Autorskom zákone. Verejné rozširovanie publikácie sa vzťahuje na periodickú tlač a neperiodickú publikáciu v tlačenej podobe, pričom verejné rozširovanie publikácie sa začína dňom, keď sa prvýkrát prevedie vlastnícke právo k takejto „vytlačenej“ publikácii. Za verejné rozširovanie publikácie sa bude v zmysle navrhovanej úpravy považovať aj šírenie digitálnej kópie elektronickej periodickej publikácie alebo digitálnej kópie neperiodickej publikácie v elektronickej podobe, v takomto prípade sa verejné rozširovanie začne dňom, keď vydavateľ alebo ním určená osoba po prvýkrát odoslala digitálnu kópiu koncovému užívateľovi.

Od verejného rozširovania publikácie navrhovaná úprava odlišuje sprístupňovanie publikácie verejnosti, ktorá sa vzťahuje na šírenie elektronickej periodickej publikácie, neperiodickej publikácie v elektronickej podobe alebo obsahu spravodajského webového portálu.

Z tlačového zákona sa do predmetného návrhu zákona presúvajú pojmy agentúrne spravodajstvo ako agentúrny servis, tlačová agentúra a inzercia. Agentúrny servis predstavuje súbor informácií tak z domova ako aj zo zahraničia, ktoré tlačová agentúra šíri a poskytuje a zároveň za ne redakčne zodpovedá. Tlačovou agentúrou je osoba, ktorá vyhľadáva a spracúva informácie v agentúrnom servise a odplatne ich poskytuje verejnosti.

K § 3

Ustanovujú sa podmienky evidovania periodickej publikácie, ktoré vykonáva ministerstvo zápisom do zoznamu periodických publikácií, zmenou zápisu v zozname a výmazom zo zoznamu. Zoznam je verejne prístupná evidencia periodických publikácií vydávaných na území Slovenskej republiky alebo sprístupňovaných na území Slovenskej republiky. Tento zoznam tvorí súčasť registra v oblasti médií a audiovizie spravovaného ministerstvom.

Verejná prístupnosť zoznamu vychádza zo snahy zabezpečiť jednoduchú a priamu dostupnosť informácií týkajúcich sa aktuálne vydávaných periodických publikácií a existujúcich webových portálov, ktoré spĺňajú zákonné požiadavky. Tieto informácie majú byť transparentné a slúžia jednak ministerstvu kultúry ako orgánu dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona a na druhej strane verejnosti napr. aj pri využití inštitútu práva na vyjadrenie alebo dodatočné oznámenie, pre vytvorenie si obrazu o tom, aké publikácie a v akom rozsahu sú vydávané, pre výskumné a študijné účely a mnohé ďalšie potreby spoločnosti.

Zoznam obsahuje evidenčné číslo periodickej publikácie pridelené ministerstvom, údaje o evidovanej publikácii podľa žiadosti o zápis do zoznamu, dátum zápisu, zmeny zápisu a dátum výmazu z tohto zoznamu.

Osoba, ktorá mieni vydávať alebo sprístupňovať periodickú publikáciu alebo vydavateľ periodickej publikácie alebo prevádzkovateľ spravodajského webového portálu najneskôr v deň začiatku vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie verejnosti

požiada o zápis do zoznamu. To sa nevzťahuje na Zbierku zákonov Slovenskej republiky Obchodný vestník a iné úradné vestníky ani na slovenskú technickú normu. Uvedené znamená, že na tieto druhy publikácie sa síce nevzťahuje evidenčná povinnosť, avšak povinnosť odovzdávať deponát publikácie vybraným depozitárom sa na ne vzťahuje.

Povinnosť oznámiť údaje o periodickej publikácii vychádza z Odporúčania č. R (94)13 Výboru ministrov členským štátom o opatreniach na podporu transparentnosti médií. V žiadosti sa uvedie názov periodickej publikácie, názov regionálnej alebo jazykovej mutácie, v prípade, že ide o regionálne vydanie aj jeho označenie, dátum začiatku vydávania alebo sprístupňovania verejnosti, územný rozsah vydávania alebo sprístupňovania verejnosti a jazyk periodickej publikácie, počet vydaní periodickej publikácie za rok – periodicitu, obsahové zameranie periodickej publikácie, a ak má periodická publikácia prílohy, aj obsah jej pravidelných príloh, s názvom a periodicitou týchto príloh. Žiadosť obsahuje aj identifikáciu vydavateľa periodickej publikácie - názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak je právnickou osobou, meno a priezvisko, adresu trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ak je fyzickou osobou, obchodné meno, miesto podnikania a identifikačné číslo osoby, ak je podnikateľom, ako aj oznámenie o podieloch vydavateľa periodickej publikácie na hlasovacích právach alebo základnom imaní poskytovateľa obsahovej služby, ktorý je držiteľom oprávnenia podľa zákona o mediálnych službách.

Vychádzajúc z časti I Dodatku k Odporúčaniu č. R (99) 1 Výboru ministrov členským štátom o opatreniach na podporu mediálneho pluralizmu je súčasťou žiadosti oznámenie o štruktúre vlastníckych vzťahov vydavateľa periodickej publikácie, ak je právnickou osobou, a to oznámenie o štruktúre vlastníckych vzťahov vydavateľa periodickej publikácie, ak je právnickou osobou; v oznámení sa uvádza meno, priezvisko a adresa pobytu alebo obchodné meno a miesto podnikania, alebo názov a sídlo spoločníka alebo akcionára vydavateľa periodickej publikácie, ktorého podiel na hlasovacích právach dosiahol aspoň 25 %, alebo ktorého majetková účasť dosiahla aspoň 25 %.

Rozsah zapisovaných údajov spravodajského webového portálu a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu zohľadňuje povahu webového portálu a vychádza z rozsahu údajov evidovaných pri periodickej tlači a elektronickej periodickej publikácii.

Ak žiadosť o zápis periodickej publikácie do zoznamu podáva Rozhlas a televízia Slovenska alebo Tlačová agentúra Slovenskej republiky, nevzťahujú sa na ne ustanovenia týkajúce sa oznámenia o štruktúre vlastníckych vzťahov, nakoľko ide o právnické osoby zriadené priamo zákonom.

V prípade, že sa žiadosť o zápis do zoznamu týka komunitného periodika, súčasťou žiadosti je aj čestné vyhlásenie, že verejné rozširovanie alebo sprístupňovanie komunitného periodika nemá primárne hospodársku povahu a cieľom jeho vydávania alebo sprístupňovania verejnosti nie je dosahovať zisk.

Na základe žiadosti ministerstvo vykoná zápis periodickej publikácie do zoznamu; ak žiadosť neobsahuje všetky požadované údaje, ministerstvo v lehote do 5 dní od doručenia žiadosti vyzve žiadateľa na jej doplnenie. Ministerstvo vykoná zápis do zoznamu a do 5 dní odo dňa vykonania zápisu do zoznamu oznámi žiadateľovi pridelené evidenčné číslo periodickej publikácie.

Vydavateľ periodickej publikácie a prevádzkovateľ spravodajského webového portálu ministerstvu písomne oznamuje zmenu evidovaných údajov alebo ukončenie vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie najneskôr do 30 dní odo dňa, keď zmena nastala. Pri zmene z dôvodu zmeny vydavateľa periodickej publikácie alebo prevádzkovateľa spravodajského webového portálu sa prikladá k žiadosti aj osvedčené vyhlásenie doterajšieho vydavateľa periodickej publikácie alebo prevádzkovateľa spravodajského webového portálu o súhlase s požadovanou zmenou. Predmetné osvedčené vyhlásenie nie je súčasťou verejne prístupného zoznamu. Zmenu alebo výmaz zápisu zo zoznamu ministerstvo oznámi žiadateľovi do 15 dní od vykonania úkonu. Na evidovanie podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje správny poriadok.

Ministerstvo vykoná výmaz zápisu zo zoznamu z vlastného podnetu, ak sa zápis vykonal na základe nepravdivých údajov, ak sa vydávanie alebo sprístupňovanie periodickej publikácie nezačalo do šiestich mesiacov od zápisu do zoznamu, ak vydavateľ periodickej publikácie alebo prevádzkovateľ spravodajského webového portálu prestal spĺňať podmienku zápisu do registra partnerov verejného sektora, ktorá sa vyžaduje pri zápise do zoznamu periodickej publikácie. Tento nový dôvod súvisí so zavedenou povinnosťou zapísať sa do registra partnerov verejného sektora a výmaz slúži ako istý druh sankcie za nedodržanie povinnosti. Ďalším dôvodom je, ak vydavateľ periodickej publikácie, ktorý je právnickou osobou, zanikol bez právneho nástupcu alebo ak vydavateľ periodickej publikácie alebo prevádzkovateľ webového portálu, ktorý je fyzickou osobou, zomrel.

Okrem uvedeného môže ministerstvo vykonať výmaz zápisu periodickej publikácie zo zoznamu ak vydavateľ periodickej publikácie v príslušnom kalendárnom roku nedoručil ministerstvu deponát aspoň z dvoch vydaní periodickej publikácie evidovanej v zozname najmenej celý príslušný kalendárny rok. Uvedená skutočnosť je upravená už aj v súčasnej právnej úprave z dôvodu, že vydavatelia často ani po uložení pokuty v správnom konaní za nedodržanie povinností odovzdať deponát periodickej publikácie (aktuálne povinný výťah periodickej tlače) s ministerstvom nekomunikovali, a to aj napriek tomu, že periodickú publikáciu už nevydávajú. Absencia predmetného oprávnenia v minulosti spôsobovala, že ministerstvo nemohlo takýto titul periodickej publikácie zo zoznamu vymazať a zoznam bol do istej miery neaktuálny.

K § 4

Tretia časť upravuje povinnosti vydavateľa periodickej publikácie, prevádzkovateľa spravodajského webového portálu a tlačovej agentúry vo vzťahu k oznámeniu v naliehavom verejnom záujme, uverejňovaniu povinných údajov, ochrany zdroja, práva na informácie, práva na vyjadrenie a práva na dodatočné oznámenie.

Navrhovaným ustanovením § 4 sa vymedzuje povinnosť poskytnutia súčinnosti v krízových situáciách, a v ďalších osobitnými predpismi špecifikovaných prípadoch, keď existuje nutnosť zverejniť oznámenie v naliehavom verejnom záujme. Predmetná povinnosť sa vzhľadom na jej charakter vzťahuje výlučne na vydavateľa periodickej publikácie, ktorý sprostredkúva širokej verejnosti komunikáty novinárskej povahy, prevádzkovateľa spravodajského webového portálu a tlačovú agentúru. Títo sú povinní na požiadanie orgánov verejnej moci bezodplatne uverejniť neodkladné oznámenia, najmä sú povinní uverejniť rozhodnutia o núdzovom stave, o ohrození nedotknuteľnosti územia štátu a vojnovom stave, o ohrození života a zdravia občanov alebo živelnej pohrome, a to v čase určenom týmito orgánmi alebo v najbližšom vydaní periodickej publikácie a v najbližšom zverejnení

agentúrneho servisu (napr. vo vojnových situáciách alebo životy ohrozujúcich situáciách, aj v mimoriadnom vydaní periodickej publikácie).

K § 5

V súlade s Odporúčaním č. R (94) 13 Výboru ministrov členským štátom o opatreniach na podporu transparentnosti médií sa ustanovuje povinnosť označovať vydania periodickej publikácie povinnými údajmi, ako aj rozsah tejto povinnosti. Vydavateľ periodickej publikácie je povinný zabezpečiť, aby každé vydanie periodickej tlače obsahovalo názov periodickej publikácie, označenie regionálnej alebo jazykovej mutácie, periodicitu vydávania, identifikáciu vydavateľa, dátum vydania, poradové číslo v kalendárnom roku a ročník vydania periodickej publikácie, cenu výtlačku alebo inej kópie periodickej publikácie; medzinárodné štandardné číslo seriálu (ISSN) ak bolo pridelené, evidenčné číslo periodickej publikácie. Oproti predchádzajúcej právnej úprave sa navrhuje špecifikovať, že je povinnosťou vydavateľa uviesť poradové číslo v príslušnom kalendárnom roku, nakoľko toto číslo musí zohľadňovať výlučne počet vydaní vzťahujúcich sa na daný kalendárny rok, v ktorom bola periodická publikácia vydaná, aby bolo zrejmé, o koľké číslo v príslušnom kalendárnom roku ide.

Za účelom podpory transparentnosti médií sa samostatne upravuje aj povinnosť vydavateľa periodickej publikácie zabezpečiť, aby každé vydanie elektronickej periodickej publikácie obsahovalo zákonom ustanovené informácie alebo aby boli tieto informácie uvedené v sprievodnom texte, ktorý je s elektronickou periodickou publikáciou spojený a ľahko prístupný verejnosti.

Povinnosť zverejňovať zákonom stanovený rozsah údajov sa navrhuje aj vo vzťahu k prevádzkovateľovi spravodajského webového portálu. Ten je povinný zabezpečiť, aby bol spravodajský webový portál označený názvom, dátumom zverejnenia komunikátu, dátumom aktualizácie zverejneného komunikátu a aby obsahoval údaje nevyhnutné na identifikáciu prevádzkovateľa spravodajského webového portálu.

Tlačová agentúra je povinná zabezpečiť, aby agentúrny servis bol opatrený názvom tlačovej agentúry a dátumom zverejnenia agentúrneho servisu.

K § 6

V súvislosti s garantovaním slobodného a nerušeného výkonu práva na informácie a slobody prejavu sa upravuje právo vydavateľa periodickej publikácie, prevádzkovateľa webového portálu a tlačovej agentúry na ochranu zdroja informácií získaných na zverejnenie.

Ochrana zdrojov informácií predstavuje základnú podmienku slobody médií a okrem európskej judikatúry vyplýva aj priamo z Odporúčania Rady Európy Rec (2000)7 Výboru ministrov členským štátom o práve novinárov nezverejniť svoje zdroje informácií. Na podporu rozvoja slobodných, nezávislých a pluralitných médií je nevyhnutné, aby vydavatia periodickej publikácie, prevádzkovatelia webových portálov a tlačové agentúry mali právo a zároveň povinnosť nezverejňovať svoje zdroje informácií, ak zdroj tejto informácie požaduje utajenie svojej totožnosti, resp. ak si to okolnosti poskytnutia konkrétnych informácií vyžadujú.

V prípadoch ako Voskuil v. the Netherlands - 64752/01, Telegraaf Media Nederland Landelijke Media B.V. and Others v. the Netherlands - 39315/06, Financial Times Ltd and Others v. the United Kingdom - 821/03, Becker v. Norway - 21272/12 Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôraznil dôležitosť ochrany (novinárskych) zdrojov ako základného princípu ochrany slobody tlače v demokratickej spoločnosti.

Reflektujúc aktuálny progres v digitálnej oblasti sa navrhuje, aby sa ochrana zdroja vzťahovala aj na lokalizačné údaje alebo iné údaje o pobyte či pohybe, o vzdialených úložiskách a pod. osôb zachovávajúcich mlčanlivosť, ku ktorým majú prístup iné osoby, než osoby zachovávajúce mlčanlivosť, pričom sa navrhovanou úpravou zakazuje najmä ich sprístupnenie tretím osobám bez súhlasu osoby zachovávajúcej mlčanlivosť spôsobom, ktorý ohrozí utajenie zdroja informácií. Údaje, ktorým sa poskytuje ochrana v zmysle navrhovaného ustanovenia presahujú rozsah ochrany telekomunikačného tajomstva, ktorého problematika je upravená v osobitnom predpise, konkrétne v zákone č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, nakoľko cieľom ustanovenia je najmä snaha zabrániť obchádzaniu ochrany zdroja prostredníctvom zadávania príkazov tretím osobám.

Jedinou výnimkou z ochrany zdroja je prípad prekazení spáchania trestného činu, a to v prípade, že verejný záujem na predchádzaní trestnej činnosti celkom zjavne prevažuje nad záujmom na ochrane zdroja. V praxi to znamená, že ak prekazenie spáchania trestného činu môže osoba dosiahnuť výlučne len tak, že odtajní a oznámi zdroj svojej informácie, čím naruší dôvernosť a citlivosť informácie, je potrebné posúdiť, či v danom prípade, kedy dochádza k stretu dvoch chránených záujmov, verejný záujem na predchádzaní trestnej činnosti celkom zjavne prevažuje nad záujmom na ochranu zdroja. . To, ktorý záujem prevažuje, bude potrebné skúmať individuálne v každom jednom prípade. Nevyhnutné je, aby išlo o skutočne značný nepomer záujmov.

K § 7

Osobitne sa upravuje právo na včasné informovanie verejnosti o činnosti orgánov verejnej moci, a to bez zbytočného odkladu a s dôrazom na princíp rovnosti. Uvedeným ustanovením nie je dotknutá povinnosť poskytovať informácie podľa zákona o slobode informácií, alebo naopak, povinnosti zabezpečiť ochranu údajov podľa osobitného predpisu, ako napr. povinnosť dodržiavať mlčanlivosť pri utajovaných skutočnostiach, informácie týkajúce sa vojenského spravodajstva a pod.

K § 8

V súčasnosti platné inštitúty práva na odpoveď a práva na opravu sa navrhujú nahradiť právom na vyjadrenie, právo na dodatočné oznámenie zostáva ponechané. Právo na vyjadrenie, ktoré má svoje opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, sa vzťahuje na periodickú publikáciu a agentúrny servis a dáva dotknutej osobe právo na vyjadrenie sa voči skutkovému tvrdeniu, ktoré sa dotklo jej cti, dôstojnosti alebo súkromia v prípade fyzickej osoby alebo dobrej povesti v prípade právnickej osoby.

Právo na vyjadrenie vychádza z pravidla „*audiatur et altera pars*“, teda z pravidla „nech je vypočutá tiež druhá strana“. Podľa navrhovaného zákona je predmetom práva na vyjadrenie nepravdivé alebo neúplné skutkové tvrdenie o konkrétnej fyzickej alebo právnickej osobe. Oproti doterajšej právnej úprave sa vypustila možnosť uplatnenia inštitútu voči pravdu skresľujúcemu skutkovému tvrdeniu.

Predmetom práva na vyjadrenie je len skutkové tvrdenie. Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky. Podstata práva na vyjadrenie je štandardný prvok ochrany v európskych krajinách.

Stanovujú sa základné náležitosti, ktoré musí obsahovať žiadosť o uverejnenie vyjadrenia, a to identifikácia vydania alebo agentúrneho servisu a popis skutkového tvrdenia s uvedením, v čom konkrétne bolo skutkové tvrdenie nepravdivé alebo neúplné a v čom zasahuje do cti, dôstojnosti súkromia, alebo dobrej povesti osoby. Žiadosť sa musí doručiť do 30 dní od uverejnenia skutkového tvrdenia. Vyjadrenie má byť rozsahom a spôsobom uverejnenia primerané napádanému skutkovému tvrdeniu a má sa uverejniť bezodplatne, s označením „vyjadrenie“, spravidla do 8 dní od doručenia žiadosti dotknutej osoby alebo v primeranej lehote zodpovedajúcej periodicite vydávania publikácie.

Povinné osoby sú od povinnosti uverejniť vyjadrenie oslobodené v taxatívne stanovených prípadoch. Skutočnosti uvedené v písmenách a) a c) až f) reflektujú v súčasnosti platnú a účinnú právnu úpravu obsiahnutú v tlačovom zákone. Ide o prípady, kedy vydavateľ periodickej publikácie, prevádzkovateľ spravodajského webového portálu a tlačová agentúra môžu dokázať pravdivosť napádaného skutkového tvrdenia, ak žiadosť nemá predpísané náležitosti, ak vyjadrenie smeruje voči tvrdeniu, ktoré bolo uverejnené na základe predchádzajúceho súhlasu žiadateľa o uverejnenie vyjadrenia, ak by bol uverejnením vyjadrenia spáchaný trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo by došlo k rozporu s dobrými mravmi alebo ak by uverejnenie vyjadrenia predstavovalo neoprávnený zásah do práv a záujmov tretej osoby. V porovnaní s platnou právnou úpravou sa dopĺňa len prípad, ak žiadosť o uverejnenie vyjadrenia podal verejný funkcionár, tzn. osoba vykonávajúca funkciu prezidenta, člena vlády, sudcu, generálneho prokurátora a pod. alebo osoba pôsobiaca v politike ak sa napádaný výrok týka výkonu jej funkcie. Média by totiž nemali slúžiť politicky a verejne činným osobám ako prostriedok sebaaprezentácie či zlepšenia reputácie prostredníctvom neodôvodnených žiadostí o vyjadrenie vždy, keď nebudú so zverejneným obsahom súhlasiť. Predmetná úprava vychádza tiež z predpokladu, že napr. politickí predstavitelia majú iné prostriedky nápravy, ktoré môžu uplatniť, ak považujú za potrebné vyjadriť sa k zverejneným informáciám, napr. možnosť zvolania tlačovej besedy. Obdobná právna úprava bola do roku 2019 aj súčasťou tlačového zákona.

K § 9

V porovnaní so súčasnou úpravou sa zachováva právo na dodatočné oznámenie, ktoré sa týka periodickej publikácie alebo agentúrneho servisu obsahujúcich komunikáty novinárskej povahy alebo ktoré sú komunikátom novinárskej povahy. Podstatou je, aby komunikát obsahoval skutkové tvrdenie o konaní pred orgánom verejnej moci proti osobe, ktorú na základe zverejnených informácií možno presne, t.j. nezameniteľne určiť. Žiadateľ je povinný identifikovať dotknuté vydanie alebo agentúrny servis, predmetné konanie a konštatovať, že predmetné konanie sa právoplatne skončilo a s akým výsledkom, inak je žiadosť neúplná. Dodatočné oznámenie sa zverejňuje bezodplatne, spravidla do 8 dní alebo v primeranej lehote, s označením „dodatočné oznámenie“ a bez hodnotiaceho úsudku povinnej osoby. Povinnosť uverejniť dodatočné oznámenie neplatí obdobne ako pri práve na vyjadrenie s výnimkou skutkového tvrdenia, ktoré súvisí s výkonom funkcie verejného funkcionára, tento dôvod pri práve na dodatočné oznámenie absentuje.

K § 10

Zohľadňujúc ustanovenie § 15 návrhu zákona sa jednoznačne deklaruje, že inštitúty práva na vyjadrenie a práva na dodatočné oznámenie nemožno uplatniť voči skutkovému tvrdeniu týkajúcemu sa obsahu alebo pravdivosti informácie, za ktorú vydavateľ periodickej publikácie, prevádzkovateľ spravodajského portálu alebo tlačová agentúra nezodpovedá. Zároveň platí, že zmenou povinnej osoby nezanikajú. Zároveň platí, že v prípade nesplnenia povinnosti zo strany vydavateľa periodickej publikácie, prevádzkovateľa spravodajského webového portálu alebo tlačovej agentúry sú jednotlivé práva vymáhateľné súdom, pokiaľ je splnená zákonná lehota na podanie žaloby. Po smrti fyzickej osoby prechádza právo na uverejnenie vyjadrenia a právo na dodatočné oznámenie na manžela, deti, prípadne rodičov.

K § 11

Ustanovenie predstavuje novú právnu úpravu súvisiacu so zabezpečením transparentnosti v oblasti financovania periodickej publikácie a spravodajského webového portálu. V zmysle návrhu zákona sú vydavateľ periodickej publikácie a prevádzkovateľ spravodajského webového portálu povinní za podmienok vymedzených v zákone zverejniť zoznam investorov, darcov alebo iných osôb, ktorých finančné plnenie voči vydavateľovi periodickej tlače alebo prevádzkovateľovi spravodajského webového portálu presiahlo v kalendárnom roku 1 200 eur. Predmetná suma bola stanovená na základe predpokladu priemerného financovania v sume priemerne 100 eur/mesiac.

Povinnosť zverejňovať zoznam sa bude vzťahovať na vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu aj v prípade, ak je hromadné financovanie uskutočňované prostredníctvom tretích osôb. Uvedené platí totožne aj v prípade poskytnutia daru (peňažného alebo nepeňažného) alebo iného podobného plnenia bez primeraného protiplnenia, ktorého hodnota za rok presiahne 1 200 eur. Predmetná právna úprava sa vzťahuje tak na právnické osoby, ako aj na podnikateľov či fyzické osoby nepodnikateľov, pričom fyzická osoba je povinná strpieť túto istú formu zásahu do súkromia, ktorý vyplýva z jej dobrovoľného vstupu do regulovanej sféry vydávania publikácií, resp. prevádzkovania spravodajských webových portálov. Ustanovenie odseku 3 zároveň neupravuje žiadne výnimky osôb, na ktorých dary alebo protiplnenia by sa predmetná zverejňovacia povinnosť nevzťahovala. Máme za to, že rovnosť povinností je základom pre zabezpečenie transparentnosti financovania mediálneho prostredia.

Vydavateľ periodickej publikácie a prevádzkovateľ spravodajského webového portálu vedú o osobách podieľajúcich sa na hromadnom financovaní zoznam, ktorý zverejňujú do 31. marca za predchádzajúci rok na svojom webovom sídle. Tieto informácie následne ministerstvo, ako správca registra, zverejní v registri. Za hromadné financovanie v zmysle predmetného ustanovenia sa nepovažuje financovanie formou predplatného ani formou poplatku za poskytnutie služby.

Upravujú sa tiež povinnosti vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu v súvislosti s prijatím daru alebo iného podobného plnenia bez primeraného protiplnenia.

Za účelom zvýšenia transparentnosti, Rada pre mediálne služby, ktorá je zároveň orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa tohto ustanovenia, predmetné informácie zverejní v registri, tzn., že budú prístupné verejnosti.

K § 12

S cieľom zabezpečiť pluralitu mediálnych obsahov a zvýšiť transparentnosť pri zverejňovaní vlastníckych vzťahov sa navrhuje zaviesť zákonnú povinnosť vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu, pred začatím vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie, zapísať sa do registra partnerov verejného sektora, ako aj povinnosť počas vydávania alebo sprístupňovania periodickej publikácie byť zapísaní v registri partnerov verejného sektora, ktorá ak nebude splnená, ministerstvo vykoná výmaz zo zoznamu periodickej tlače z vlastného podnetu.

Vzhľadom na to že, vydávanie alebo sprístupňovanie vedeckých periodických publikácií a komunitných periodík vo väčšine prípadov nemá primárne hospodársku povahu a jeho hlavným cieľom nie je dosahovanie zisku, navrhuje sa aby vydavateľa periodických publikácií a prevádzkovatelia spravodajských webových portálov, ktorí vydávajú alebo sprístupňujú uvedené druhy periodickej publikácie, boli od povinného zápisu do registra partnerov verejného sektora oslobodení.

K § 13

Z dôvodu zabezpečenia konzistentnosti a prehľadnosti novej právnej úpravy sa prostredníctvom samostatného ustanovenia v § 13 navrhuje definovať komunitné periodikum na účely zákona o publikáciách, ktoré primárne predstavuje nástroj občianskej spoločnosti, ktorým sa má zvyšovať povedomie o základných právach a slobodách, informačnej pluralite menších a znevýhodnených skupín, lokálnej identity.

Základným definičným znakom komunitného periodika je jeho nehospodárska povaha verejné rozširovanie alebo sprístupňovanie verejnosti za iným účelom, ako účelom dosahovania zisku. Prostredníctvom ustanovenia odseku 2 to platí aj v prípade, ak sa dosahujú príjmy z inzercie nepresahujúce hodnotu 5 % nákladov za hospodársky rok, aj to však najviac do výšky 10 000 eur. Predkladateľ zámerne zvolil nízku sumu príjmov, ktoré sú priam zanedbateľné pri verejnom rozširovaní alebo sprístupňovaní publikácie verejnosti.

Súčasťou predmetného ustanovenia je úprava preukazovacej povinnosti vydavateľa publikácie, ktorá spĺňa osobitné povinnosti podľa odseku 2 voči ministerstvu kultúry. Za jej nesplnenie uloží ministerstvo pokutu.

K § 14

Prostredníctvom tohto ustanovenia sa upravuje nová povinnosť uverejňovania povinných údajov zo strany vydavateľa neperiodickej publikácie. Pri spracovaní popisných metadát o neperiodických publikáciách je nevyhnutné, aby sa v publikácií jednoznačne nachádzali povinné údaje, ktoré sa používajú pri spracúvaní bibliografických záznamov v knižniciach. Zoznam údajov reflektuje potreby praxe a stanovuje sa v nevyhnutnom rozsahu.

K § 15

Navrhuje sa upraviť požiadavku na odlíšiteľnosť inzercie od redakčného obsahu. Inzerciou sa rozumie oznámenie, ktoré sa v publikácii zverejňuje za odplatu alebo inú

proti hodnotu. Inzerciou je aj reklama alebo iná forma propagácie uverejnená v publikácii alebo agentúrnom servise bezodplatne.

Zároveň sa navrhuje explicitne ustanoviť, že vydavateľ publikácie a tlačová agentúra nezodpovedajú za pravdivosť informácie zverejnenej v inzercii alebo v inej forme propagácie, ani za klamlivú reklamu alebo porovnávaciu reklamu, nakoľko ide o informácie a obsahy, ktoré sú vydavateľovi publikácie a tlačovej agentúre poskytované tretími osobami a na obsah ktorých nemajú uvedené subjekty žiaden reálny vplyv. Navrhovaná právna úprava nie je novinkou a vychádza zo v súčasnosti platnej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 5 ods. 3 tlačového zákona. Stanovená výnimka sa nevzťahuje na inzerciu, ktorou vydavateľ publikácie propaguje svoju osobu, najmä názov alebo obchodné meno, ochrannú známku, dobrú povesť, tovary alebo aktivity.

Pod inou formou propagácie sa rozumejú politická propagácia, charitatívna výzva, kampaň vo verejnom záujme, informačná kampaň a súkromná inzercia v zmysle osobitného predpisu o mediálnych službách. Súčasťou informačnej kampane je o. i. oznam informujúci o použití verejných prostriedkov najmä v súvislosti s čerpaním prostriedkov Európskej únie. Majú sa nimi na mysli predovšetkým finančné prostriedky na projekty a programy v rámci jednotlivých kľúčových oblastí ako zamestnanosť, poľnohospodárstvo, rozvoj regiónov, výskum a inovácie, sociálne začlenenie a mnohé ďalšie.

K § 16

Na účely tohto zákona sa navrhuje vymedziť pojem sponzorovanie. Sponzorovanie je plnenie určené na priame alebo nepriame financovanie publikácie alebo agentúrneho servisu s cieľom propagovať názov alebo obchodné meno, ochrannú známku, dobrú povesť, tovary alebo aktivity sponzora. Snahou predkladateľa je umožniť čitateľovi, ako konzumentovi poskytovaných informácií, vnímanie zámeru sponzora, ktorý poskytovaním určitých služieb či realizáciou cielených aktivít môže okrem dobročinnosti sledovať svoj osobný záujem či iný prospech. Zároveň sa ustanovujú základné požiadavky na označenie sponzorovanej neperiodickej publikácie, komunikátu periodickej publikácie alebo časti agentúrneho servisu.

V súvislosti so sponzorovaním sa tiež navrhuje obmedzenie sponzorovania týkajúce sa osoby, ktorej hlavnou činnosťou je výroba alebo predaj cigariet, iných tabakových výrobkov, elektronických cigariet alebo plniacich fľaštičiek pre elektronické cigarety a osoby, ktorej hlavnou činnosťou je výroba, predaj alebo nájom zbraní alebo streliva.

K § 17

Navrhovaná šiesta časť zakotvuje proces vytvárania konzervačného fondu a digitálneho depozitného fondu. Konzervačným fondom sa v zmysle platnej právnej úpravy rozumie súbor všetkých knižničných dokumentov získaných a trvalo uchovávaných knižnicou, ako právnickou osobou určenou v súčasnosti platným zákonom č. 212/1997 Z. z., ktoré knižnica trvalo uchováva pre budúce generácie ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Dlhodobý digitálny depozitný fond naproti tomu predstavuje súbor vybraných obsahov (elektronických) webových portálov, ktoré sa v zmysle návrhu zákona majú uchovávať v Univerzitnej knižnici v Bratislave za účelom vytvárania webového kultúrneho dedičstva.

Navrhovaná úprava definuje na účely zákona osobu depozitára, ako právnickú osobu, uvedenú v prílohe zákona, ktorej sa odovzdáva povinný deponát publikácie.

Ustanovuje sa povinnosť právnických osôb, tzv. depozitárov, ktorým sa deponát publikácie odovzdáva, tento deponát odborne evidovať a zabezpečovať jeho trvalé uchovávanie v konzervačnom fonde. Zákon, na rozdiel od súčasnej právnej úpravy, výslovne umožňuje knižniciam odovzdaný deponát publikácie používať na knižnično-informačné služby, ktorými sú výpožičky knižničných dokumentov v knižnici, výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov knižnice a prístup ku knižničnému katalógu a ďalšie. Knižnice samé rozhodnú, či a za akých podmienok, v súlade s autorským zákonom a zákonom o knižniciach, deponát publikácie sprístupnia, či už vo svojich priestoroch alebo mimo nich, v elektronickej či zdigitalizovanej podobe, ak bude splnená podmienka jeho trvalého uchovávania v konzervačnom fonde.

V súvislosti so zapožičiavaním uvádzame, že do budúca sa očakáva zavedenie tzv. e-lending systému, ktorý užívateľom knižnice umožní zapožičať si digitálne dokumenty absenčne a prezeráť si ich na vlastných zariadeniach.

Zákon týmto spôsobom berie do úvahy súčasnú digitalizáciu kultúrneho dedičstva, ako aj budúci technologický vývoj, o ktorom predpokladáme, že bude znamenať aj nové formy knižničných služieb. Návrh zákona zjednodušuje povinnosť odovzdávať deponát publikácie v prípade, ak vydavateľ za podmienok stanovených v zákone odovzdal aj jeho digitálnu kópiu. Ustanovenie odseku 4 v tejto súvislosti novým spôsobom špecifikuje povinnosť Slovenskej národnej knižnice, ktorej bol odovzdaný deponát odovzdať digitálnu kópiu deponátu aj ďalším depozitárom podľa prílohy návrhu zákona.

S cieľom zabezpečiť jednotnosť požiadaviek kladených na digitálnu kópiu deponátu periodickej tlače a digitálnu kópiu deponátu neperiodickej publikácie v tlačenej podobe, ktoré sú odovzdávané depozitárom podľa tohto zákona, ministerstvo vydá všeobecne záväzný právny predpis obsahujúci predmetné požiadavky.

K § 18 a 19

Vymedzuje sa povinnosť vydavateľa periodickej publikácie a povinnosť vydavateľa neperiodickej publikácie v stanovenej lehote odovzdať jeden kus deponátu publikácie vrátane jej príloh depozitárom uvedeným v prílohe návrhu zákona. Stanovená lehota troch dní pri vydavateľovi periodickej publikácie nemusí byť dodržaná, ak sa vydavateľ s depozitárom písomne dohodnú inak, a to najmä z dôvodu primeraného zohľadnenia nákladov na poštové pre vydavateľa periodickej tlače.

Je tiež potrebné zdôrazniť, že vydavateľ odovzdáva deponát publikácie len v takej podobe, v akej ju verejne rozširuje alebo sprístupňuje verejnosti. To znamená, že ak vydavateľ verejne rozširuje tlačенú podobu publikácie, odovzdá deponát v tlačenej podobe; ak publikáciu sprístupňuje verejnosti elektronicke, odovzdá depozitárovi deponát v elektronickej podobe.

V prípade elektronických publikácií je vydavateľ publikácie povinný odovzdať deponát publikácie vo formáte bez technologických opatrení, teda bez takých, ktoré by znemožňovali prístup depozitárov k obsahu deponátu. Predkladateľ zámerné zvolil technologicky neutrálne vymedzenie odovzdávania publikácie v elektronickej podobe, keďže

technológie sa vyvíjajú rýchlejšie ako legislatíva (aj súčasný právny predpis má už takmer 25 rokov), aby si zmeny vo vývoji nevyžiadali zmenu právnej úpravy.

Ustanovuje sa, že deponát periodickej tlače, ktorý nie je vedeckou alebo odbornou periodickou publikáciou, bude vydavateľ odovzdávať iba dvom knižniciam, a to Slovenskej národnej knižnici a Univerzitnej knižnici v Bratislave a ministerstvu kultúry, aby si ministerstvo kultúry mohlo plniť svoju zákonnú povinnosť kontrolovať dodržiavanie povinností v zmysle tohto návrhu zákona. Elektronická periodická publikácia sa bude odovzdávať len Univerzitnej knižnici v Bratislave a Slovenskej národnej knižnici.

Vedeckú alebo odbornú periodickú tlač ako aj neperiodickú publikáciu v tlačenej podobe bude vydavateľ odovzdávať okrem Slovenskej národnej knižnici a Univerzitnej knižnici v Bratislave aj Štátnej vedeckej knižnici v Prešove, Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach a Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, pričom vedeckú a odbornú elektronickú periodickú publikáciu a neperiodickú publikáciu v elektronickej podobe odovzdá vydavateľ Univerzitnej knižnici v Bratislave a Slovenskej národnej knižnici.

Neperiodická publikácia v tlačenej podobe a neperiodická publikácia v elektronickej podobe, okrem vedeckej alebo odbornej neperiodickej publikácie, sa po novom bude odovzdávať len Slovenskej národnej knižnici a Univerzitnej knižnici v Bratislave.

V zmysle navrhovanej právnej úpravy budú vydavatelia povinný zasielať periodickú tlač v Braillovom písme a neperiodickú publikáciu v Braillovom písme v tlačenej podobe rovnako, ako neperiodickú publikáciu v podobe audioknihy Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

Vymedzenie jednotlivých depozitárov, ktorým sa odovzdáva deponát periodickej publikácie, je uvedené v prílohe tohto zákona.

Upravuje sa taktiež povinnosť vydavateľa periodickej tlače odovzdať ministerstvu bezodplatne, na svoje náklady a v nepoškodenom stave deponát v zákonnej alebo dohodnutej lehote. Okrem toho sa upravuje povinnosť ministerstva odovzdať doručené deponáty Slovenskému národnému archívu, resp. niektorej knižnici v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva. Navrhovaná právna úprava má za cieľ, aby boli Slovenskému národnému archívu odovzdané deponáty, ktoré majú svojim obsahom najširší, t.j. celoslovenský rozsah a deponáty publikácií, ktoré sú zamerané len na určitý kraj, región, prípadne komunitu, boli zasielané niektorej z knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry.

K § 20

Ustanovenie upravuje povinnosť prevádzkovateľa spravodajského webového portálu a na druhej strane oprávnenie Univerzitnej knižnice v Bratislave v súvislosti s vytváraním dlhodobého digitálneho fondu webového kultúrneho dedičstva. Za účelom zberu a následného uchovávanía komunikátov, ktoré sú sprostredkúvané verejnosti prostredníctvom webových portálov, je prevádzkovateľ spravodajského webového portálu povinný umožniť Univerzitnej knižnici v Bratislave vyhotovenie rozmnoženiny a uloženie predmetného obsahu do dlhodobého digitálneho fondu. Nakoľko technologický pokrok nemožno predvídať, predkladateľ zvolil neutrálne vymedzenie zabráňujúce zabezpečeniu zo strany prevádzkovateľa webového portálu a určil, že predmetný obsah má byť poskytnutý bez technologických ochranných opatrení, ktoré v sebe zahŕňajú aj potenciálne budúce opatrenia.

V nadväznosti na povinnosť prevádzkovateľa spravodajského webového portálu je Univerzitná knižnica v Bratislave oprávnená za vyššie uvedeným účelom vyhotoviť rozmnoženinu a uložiť obsah webového portálu obsahujúceho spomínané komunikáty bez technologických ochranných opatrení do dlhodobého digitálneho depozitného fondu webového kultúrneho dedičstva.

Vzájomné vzťahy Univerzitetnej knižnice v Bratislave a dotknutého prevádzkovateľa spravodajského webového portálu sa spravujú príslušnými ustanoveniami Autorského zákona. Preto sa navrhuje, aby Univerzitná knižnica v Bratislave mohla vykonávať majetkové práva a sprístupňovať obsah spravodajského webového portálu verejnosti získaný od prevádzkovateľa webového portálu len s výslovným predchádzajúcim súhlasom prevádzkovateľa tohto webového portálu.

K § 21

Novým inštitútom, ktorý predkladaná právna úprava prináša, je zavedenie nového informačného systému verejnej správy, t.j. registra v oblasti médií a audiovizie, ktorého správcom má byť ministerstvo. Jeho cieľom je umožniť verejnosti ucelený a prehľadný prístup k aktuálnym informáciám o poskytovateľoch, službách a produktoch v oblasti médií a audiovizie. Za účelom zachovania aktuálnosti, presnosti a spoľahlivosti údajov poskytovaných verejnosti budú môcť údaje zverejnené v registri okrem správcu editovať aj ďalšie oprávnené subjekty, ktoré na základe osobitného predpisu vykonávajú činnosť súvisiacu s poskytovateľmi, službami a produktmi uvedenými v registri. Ide najmä o Radu pre mediálne služby ako regulačnú autoritu pre mediálne služby, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, Slovenský filmový ústav, Audiovizuálny fond či Univerzitnú knižnicu v Bratislave. Tieto osoby nebudú samostatnými prevádzkovateľmi registra. Ministerstvo má na aktualizovanie údajov stanovenú subjektívnu mesačnú lehotu začínajúcu po uplynutí mesiaca, v rámci ktorého sa dozvedeli o údajov evidovaných v registri. Ak odpadne dôvod evidovania údajov, správca alebo iná oprávnená osoba uskutoční výmaz. Za odpadnutie dôvodu sa považuje napr. zánik oprávnenia na vysielanie, poskytovanie audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, zánik registrácie retransmisie, ukončenie vydávania periodickej publikácie alebo prevádzkovania webového portálu a pod. Keďže údaje zverejňované v registri majú byť užívateľsky prístupné, navrhuje sa ich zverejňovanie v štruktúrovanej podobe umožňujúcej jednoduché vyhľadávanie a ďalšie potrebné automatizované spracovanie.

Získané osobné údaje môžu byť spracované výlučne v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu sledovaného týmto zákonom, a to zabezpečenie transparentnosti informácií o tomto druhu médií a priameho prístupu k týmto informáciám, posúdenia transparentnosti financovania periodických publikácií, posúdenia majetkového a personálneho prepojenia médií, zabezpečenia efektívneho výkonu dohľadu a ukladania sankcií a garantovanie vymožitelnosti práva na vyjadrenie a práva na dodatočné oznámenie.

Osobné údaje na účely vedenia registra sa musia získavať a spracúvať súlade s osobitným predpisom o ochrane osobných údajov a tiež v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

K § 22

V záujme zabezpečenia dodržiavania povinností upravených v tomto návrhu zákona, sa stanovuje výkon dohľadu, ktorý vykonáva ministerstvo kultúry a tiež Rada pre mediálne služby podľa osobitného predpisu o mediálnych službách.

Výkon dohľadu nad ustanoveniami § 18 a 19 uskutočňuje ministerstvo v spolupráci s depozitármi uvedenými v prílohe návrhu zákona, ktorým sa deponát publikácie odovzdáva.

K § 23

Ustanovenie upravuje ukladanie pokút povinným subjektom za nesplnenie povinností podľa tohto zákona v závislosti od toho, či ide o vydavateľa publikácie, prevádzkovateľa spravodajského webového portálu či tlačovú agentúru. Zároveň sa stanovuje výška jednotlivých pokút podľa konkrétnych špecifických okolností porušenia danej povinnosti. Ustanovenie sa riadi zákonom Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Stanovuje sa tiež výnimka v prípade porušenia povinnosti vydavateľa neperiodickej publikácie uverejňovať povinné údaje v periodickej publikácii. Konanie o porušení tejto povinnosti začína ministerstvo výlučne na návrh.

Ustanovenie upravuje aj subjektívnu a objektívnu lehotu pre uloženie pokuty. Pri ukladaní pokuty sa postupuje podľa ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

K § 24

V nadväznosti na novú oblasť úpravy týkajúcej sa transparentnosti financovania médií v zmysle tohto zákona sa ustanovením § 24 navrhuje zaviesť povinnosť Rady pre mediálne služby vykonávať dohľad a ukladať sankcie za porušenie povinnosti vydavateľa periodickej publikácie a prevádzkovateľa spravodajského webového portálu uverejňovať zoznam osôb, ktoré poskytnú finančné plnenie na účely hromadného financovania v stanovenej výške v rámci kalendárneho roka. Výkon dohľadu uskutočňuje národný regulátor v súlade s osobitným predpisom o mediálnych službách.

K § 25

Ustanovenie začína zakotvením zásady res iudicata, v zmysle ktorej o veci, o ktorej predtým rozhodol samoregulačný orgán, ktorý je zapísaný v evidencii podľa zákona č./2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách), už orgán ktorý podľa osobitných predpisov (napríklad zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov alebo zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov) vykonáva dohľad nad plnením povinností vydavateľa publikácie pri uverejňovaní inzercie, následne nerozhoduje. Podmienky zápisu samoregulačného orgánu do evidencie, ako aj konanie pred samoregulačným orgánom podrobnejšie upravuje zákon o mediálnych službách.

Orgán dohľadu môže za ustanovených podmienok začať konanie aj vtedy, ak v danej veci už rozhodol samoregulačný orgán, a to v prípade, že rozhodnutie samoregulačného orgánu je v celkom zjavnom rozpore s kódexom správania sa, ktorý tento samoregulačný orgán presadzuje alebo je ním uložená sankcia celkom zjavne neprimeraná. V takomto prípade je samoregulačný orgán účastníkom konania.

Význam samoregulácie a koregulácie spočíva predovšetkým v tom, že regulácia zo strany príslušného orgánu dohľadu nastupuje až v prípade, že je uplatňovaný samoregulačný mechanizmus neúčinný.

Návrh zákona zároveň upravuje postup v prípade, ak orgán dohľadu začal konanie vo veci dodržiavania povinností vydavateľa publikácie pri uverejňovaní inzercie voči vydavateľovi publikácie, ktorý je viazaný príslušným kódexom, ktorý je viazaný príslušným kódexom. V takomto prípade orgán dohľadu konanie preruší na čas do rozhodnutia samoregulačného orgánu. Ak samoregulačný orgán nerozhodne a neoznámí orgánu dohľadu svoje rozhodnutie do 90 dní od začatia konania pred orgánom dohľadu alebo ak samoregulačný orgán rozhodne v celkom zjavnom rozpore s kódexom alebo je ním uložená sankcia celkom zjavne neprimeraná, orgán dohľadu pokračuje v konaní, inak konanie zastaví. Aj v tomto prípade sa samoregulačný orgán stáva účastníkom konania.

Ak orgán postúpil podnet na preverenie samoregulačnému orgánu, konanie vo veci dodržiavania povinností podľa piatej časti tohto zákona orgán dohľadu začne najskôr uplynutím 90 dní odo dňa postúpenia podnetu; počas tejto lehoty neplynie lehota na uloženie sankcie orgánom dohľadu.

K § 26

Medzinárodné štandardné číslo seriálu pridáva národná agentúra pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN), ktorá má sídlo v Univerzitetnej knižnici v Bratislave. Národná agentúra pre medzinárodné štandardné číslovanie knihy (pridávajúca ISBN) a národná agentúra pre medzinárodné štandardné číslovanie hudobníny (pridávajúca ISMN) má sídlo v Slovenskej národnej knižnici. K uvedeným medzinárodným štandardným číslam môže vydavateľ periodickej publikácie alebo neperiodickej publikácie požiadať príslušnú národnú agentúru pre medzinárodné štandardné číslovanie aj o pridelenie medzinárodného čiarového kódu označovania tovarov (EAN).

Na vydavateľa periodickej publikácie a tlačovú agentúru sa primerane vzťahujú úvodné ustanovenia a ustanovenia o obsahovej službe upravené v osobitnom predpise o mediálnych službách.

S cieľom zabezpečiť ochranu osobných údajov sa upravuje, že so všetkými údajmi získanými a spracovávanými na účely podľa tohto zákona sa musí zaobchádzať v súlade s osobitným predpisom o ochrane osobných údajov a tiež v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a rady o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov.

S ohľadom na povahu Rozhlasu a televízie Slovenska a Tlačovej agentúry Slovenskej republiky, ako inštitúcií zriadených priamo zákonom, sa navrhuje vylúčiť ich z povinností týkajúcich sa transparentnosti financovania a zápisu do registra partnerov verejného sektora.

K § 27

Prechodné ustanovenia reflektujú zmenu súčasných ako aj doplnenie nových pojmov v návrhu zákona. Ustanovenie uvádza, že periodická tlač evidovaná podľa doterajších predpisov sa považuje za periodickú publikáciu podľa tohto zákona a stanovuje sa povinnosť pre vydavateľov periodickej tlače, ktorá spĺňa podmienku vedeckej alebo odbornej periodickej publikácie alebo komunitného periodika, aby v požadovanej lehote oznámili túto skutočnosť ministerstvu.

Okrem toho sa upravuje postup v konaniach o uložení pokuty začatých pred účinnosťou tohto zákona a postup v rámci posudzovania žiadostí o opravu, žiadostí o odpoveď a žiadostí o dodatočné oznámenie týkajúcich sa skutkových tvrdení uverejnených pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a to tak, že budú posudzované a dokončia sa podľa doterajších predpisov.

Zároveň, v nadväznosti na úpravu okruhu osôb, ktorým sa má odovzdávať deponát publikácie, sa právnickým osobám podľa doterajších predpisov, ktorým boli odovzdané povinné výtlačky periodickej publikácie alebo neperiodickej publikácie a ktoré nie sú právnickou osobou uvedenou v prílohe tohto zákona, umožňuje používať predmetné publikácie na knižnično-informačné služby v zmysle zákona č. 126/2015 Z. z.

V nadväznosti na rozšírenie povinnosti evidovať sa v zozname periodických publikácií vedenom ministerstvom sa vydavateľom elektronických periodických publikácií a prevádzkovateľom spravodajských webových portálov stanovuje dostatočne dlhá lehota do konca roka 2022 pre tieto osoby na splnenie žiadosti o evidenciu v zozname.

Upravuje sa, že povinnosť vydavateľa neperiodickej publikácie zabezpečiť, aby neperiodická publikácia obsahovala povinné údaje podľa tohto zákona sa nevzťahuje na neperiodickú publikáciu, ktorá bola vydaná a s ktorej sprístupňovaním verejnosti sa začalo pred účinnosťou tohto zákona.

K § 28

Zrušujú sa zákony č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov a zákon č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov.

Článok II

Navrhovanou zmenou zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov sa zavádza správny poplatok za administratívny úkon v súvislosti s evidovaním periodickej publikácie v zozname periodickej publikácie. Konkrétnymi administratívnymi úkonmi sú žiadosť o zápis periodickej publikácie do zoznamu periodickej publikácie a žiadosť o zmenu zápisu v tomto zozname. Navrhovaná výška správneho poplatku je nastavená v takej výške, aby nepredstavovala nadmerné finančné zaťaženie žiadateľa a zároveň pokryla úhradu vykonania predmetného administratívneho úkonu zo strany ministerstva.

Článok III

V nadväznosti na rozšírenie definície publikácie aj na záznamy slovesných diel sa navrhuje upraviť zákon č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 40/2015 Z. z., takým spôsobom, ktorým sa odstraňuje duplicitná povinnosť evidencie takýchto záznamov ministerstvom.

Článok IV

Navrhuje sa účinnosť zákona od 31. mája 2022.

K prílohe:

V prílohe k návrhu zákona sú vymedzení depozitári, ktorým vydavateľ periodickej publikácie a vydavateľ neperiodickej publikácie odovzdáva deponát publikácie.